T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 623
KARAR NO : 2017 / 775
KARAR TR : 25.12.2017

ÖZET : Borçlunun icra takibine yaptığı itirazın iptaline, takip konusu borcu takip dosyasında belirtilen % 9 faiziyle ödemeye, takip konusu alacağın % 20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkûm edilmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde, ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : İ.O.
Vekili : Av. A. B.
Davalılar : 1-Samsun Büyükşehir Belediyesi
Vekili : Av. T.T.
2-C. G.(Sadece adli yargıda)

O L A Y : Davacı vekili; müvekkilinin 55 DJ …. plakalı aracının yol kenarında park halinde iken, 25.01.2016 tarihinde kar temizleme çalışmaları yapan Samsun Büyükşehir Belediyesinin iş makinesinin, aracın tavan bölümüne zarar verdiğini, maddi hasar oluştuğunu; şikayetçi olunması üzerine ifadesine başvurulan iş makinesi operatörü C.G.'in, çok fazla kar olması nedeniyle aracı görmesinin imkân dışı olduğunu beyan ettiğini; görevli birimlerin düzenlediği tutanakta da, aracın üzerindeki karların doğal bir yağış neticesi değil, kepçe ile üzerine atılarak biriktiğinin belirtildiğini; müvekkilinin iyi niyetle ile zararının giderilmesini beklediğini ancak yetkililerin müvekkilini umursamadığını; bunun sonucunda aracı zarara uğrayan, hurda niyetine satmak durumunda kalan müvekkilinin, zararının en azından ekspertizlerce belirtilen miktarı olan 4.731,00TL'yi tazmin amacı ile Samsun 9.İcra Müdürlüğünün 2016/61357 esas sayılı dosyası ile icra takibine giriştiğini; tüm ikrar ve kabullerine rağmen kusuru bulunan davalıların, zararın giderilmesi bir yana kötü niyetli olarak icra takibine itiraz ettiklerini, bu itirazlar neticesinde icra takibinin durdurulduğunu; her iki davalının da itirazında haksız olduğunu; Samsun Büyükşehir Belediyesinin, haksız fiili meydana getiren personelinden ötürü Borçlar Kanununun 66.maddesine göre sorumlu bulunduğunu ifade ederek; davalıların, icra takibine yaptığı itirazının iptaline, takip konusu borcu takip dosyasında belirtilen % 9 faiziyle ödemeye, takip konusu alacağın % 20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkûm edilmesine karar verilmesi istemiyle Samsun Büyükşehir Belediyesi ile C.G.'e karşı 30.5.2016 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 4.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 20.2.2017 gün ve E:2016/267, K:2017/43 sayı ile, "(…)davalının kamu tüzel kişisi olup kamu hizmeti görmekle yükümlü bulunduğu, kamu tüzel kişilerinin görevlerini gereği gibi yapmamaları sonucu oluşan zararların hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup hizmet kusurundan dolayı kamu kurumu aleyhine idari yargı yolunda tam yargı davası açılması gerektiği, (…) davanın görülme yerinin idari yargı olduğu kanaatine varılmakla, yargı yeri dava şartı olup, davanın dava şartı yokluğundan reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi Yukarıda Açıklanacağı Üzere;

1-Davacının davasının dava şartı yokluğu nedeni ile REDDİNE…" karar vermiş; istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 5.Hukuk Dairesi; 7.7.2017 gün ve E:2017/447, K:2017/463 sayı ile, "(…) Somut olayda, mahkemece olayın hizmet kusuru sonucunda meydana geldiği kabul edilerek tüm davalılar yönünden yargı yolu bakımından mahkemenin görevsizliğine karar verilmiştir.

Davalı Samsun Büyükşehir Belediyesi yönünden değerlendirme yapıldığında, davacı tarafça hizmet kusuruna dayalı olarak talepte bulunulmuş olup, hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı idareye karşı, idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerektiğinden ilk derece mahkemesince bu gerekçe ile davalı belediye yönünden dava şartı yokluğundan red karan verilmesi doğrudur.

Diğer davalı yönünden ise; davacı, iş makinesini kullanan kamu görevlisi ve kamu hizmetinin ifası sırasında meydana gelen zarardan sorumlu olduğunu belirterek davalıdan zararının tazminini istemiş olduğundan, Yargıtay 4.Hukuk Dairesinin 2010/12270 esas 2012/765 karar sayılı ilamında da belirtildiği üzere, Anayasanın 129/5 ve 657 sayılı kanunun 13/1 maddeleri gereğince memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken kusurlu eylemleri nedeniyle oluşan zararlardan doğan tazminat davalarının, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve yasada gösterilen biçim ve şartlara uygun olarak idare aleyhine açılabileceğine, kamu görevlisi hakkında adli yargı yerinde dava açılamayacağına göre; kamu görevlisi hakkında adli yargı yerinde açılan tazminat davasında kast ve kusur aranmaksızın husumet dava şartı yokluğundan davanın reddine karar verilmesi gerekirken yerel mahkemece, başka gerekçe ile davanın reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun değil ise de, 6100 sayılı HMK'nun 353/1-b.2 maddesi gereğince, "Yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında" Bölge Adliye Mahkemesi tarafından duruşma yapılmadan karar verileceğinin düzenlenmiş olması sebebi ile, yukarıda anılan bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden yerel mahkeme kararının davalı C.G.'e yönelik gerekçesinin bu şekilde düzeltilmesine ve sonuç olarak mahkemece verilen davanın dava şartı yokluğundan reddine

ilişkin karâr usul ve yasaya uygun olduğundan davacı tarafin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK 353/1-b.1 maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE, (…) 6100 sayılı HMK'nun 362/1-a maddesi gereğince KESİN olmak üzere…" karar vermiş, böylelikle, Samsun Büyükşehir Belediyesi yönünden verilen görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu defa aynı somut olay ve gerekçe ile, Belediyenin iş makinesinin müvekkilinin aracına zarar vermesi ve hurda haline getirmesi sebebi ile 4.797,49 TL'nin haksız fiilin meydana geldiği 25.01.2016 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle Samsun Büyükşehir Belediyesine karşı 2.8.2017 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 1.İDARE MAHKEMESİ; 19.9.2017 gün ve E:2017/1244 sayı ile, "(…) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde; Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu, "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde; bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulanmasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ve diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı, 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde; "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; geçici 21. maddesinde de; "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyanın incelenmesinden, davacıya ait 55 DJ 749 plakalı aracın, 25.01.2016 tarihinde park halinde olduğu esnada, kar temizleme çalışmaları yapan Samsun Büyükşehir Belediyesi'ne ait iş makinesi tarafından tavan bölümüne zarar verilmesi suretiyle meydana geldiği iddia edilen zararın oluşumunda yolun bakımından sorumlu davalı idarenin hizmet kusurunun bulunduğundan bahisle 4.797,49-TL maddi tazminatın, olay tarihi olan 25.01.2016 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle Samsun 4.Asliye Hukuk Mahkemesinde E:2016/267 sayılı dava dosyasıyla açtığı davada uyuşmazlığın idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle 20.02.2017 tarih ve K:2017/43 sayılı kararı ile görev ret kararı verildiği kararın kesinleşmesi üzerine Mahkememizde görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Mahkememizde görülmekte olan davaya benzer bir uyuşmazlığa ilişkin davada verilen "Görev Ret" kararı üzerine görev uyuşmazlığı çıkarılmak üzere dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesinin istenilmesi üzerine, anılan talep doğrultusunda gönderilen dosyada çıkarılan görev uyuşmazlığı sonucunda Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü tarafından verilen 06/07/2015 tarih ve E:2015/548, K:2015/554 sayılı kararla, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında açılacak davaların görüm ve çözümünün hangi mahkemenin görevine girdiği açıklığa kavuşturulmuştur.

(…)

Sonuç itibarıyla, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesinin açık hükmü ile Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü tarafından verilen 06/07/2015 tarih ve E:2015/548, K:2015/554 sayılı kararı dikkate alındığında, bakılmakta olan davanın görüm ve çözümünün adli yargının görevine girdiği açıktır

Açıklanan nedenlerle, dava konusu uyuşmazlığın çözümünde görevsizlik kararı veren ve bu görevsizlik kararı kesinleşen adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, uyuşmazlığı çözümleyecek görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca dava dosyasının ve temin edilen Samsun 4. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2016/267, K:2017/43 sayılı dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve uyuşmazlığın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi kararına kadar ertelenmesine…"karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 25.12.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında, adli ve idari yargı yerleri arasında davalı Samsun Büyükşehir Belediyesi aleyhine açılan dava yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu; öte yandan; adli yargı yerinde aynı somut olay nedeniyle itirazın iptali ve takibin devamı; idari yargı yerinde ise tazminat istemiyle dava konusu oluşturulmuş ise de; ikinci davanın, ilk davada verilen karar doğrultusunda oluşturulduğu ve "itirazın iptali ve takibin devamı" istemi yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu kanaatine varıldığından ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, borçlunun icra takibine yaptığı itirazın iptaline, takip konusu borcu takip dosyasında belirtilen % 9

faiziyle ödemeye, takip konusu alacağın % 20'sinden az olmamak üzere tazminata mahkûm edilmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenleneceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Söz konusu 67. Madde (Değişik: 18/2/1965 - 538/37 md.), "(Değişik birinci fikra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafin talebi üzerine iki tarafin durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

(Mülga dördüncü fikra: 17/7/2003-4949/103 md.)

Birinci fikrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır" hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fikrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Samsun 1.İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Samsun 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 20.2.2017 gün ve E:2016/267, K:2017/43 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun 1.İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Samsun 4.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 20.2.2017 gün ve E:2016/267, K:2017/43 sayılı GÖREVSİZLİKKARARININ KALDIRILMASINA, 25.12.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Suna
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Süleyman Hilmi	Birgül
ÖĞÜŞ	AYDIN	KURT